

“Zenit stāsti”

Finansē – British Council

Projekta iesniedzējs – Latvijas Nacionālā bibliotēka.

Projekta partneri – British Council pārstāvniecība Latvijā, UNESCO/LNK, Jelgavas pilsētas bibliotēka, Latgales Centrālā bibliotēka, Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka.

Projekta realizācijas laiks – 2020. gada augusts – 2021. gada februāris.

Projekta noslēguma pasākums – 2020. gada 23. janvārī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. Projekts "Zenit stāsti" tapis sadarbībā ar British Council pārstāvniecību Latvijā.

Projekta mērķis ir jauniešiem (7. – 12. klase) paskatīties uz vecāku/vecvecāku ikdienu caur attēliem un pieredzes stāstiem trīs pilsētās – Daugavpilī, Jelgavā un Liepājā. Laika posms no 1960. – 1980. gadam ir izvēlēts, jo tajā laikā Latvijā sabrauca daudz viesstrādnieku no Padomju Savienības kopā ar ģimenēm.

Projekta uzdevumi mērķa sasniegšanai ir:

- Aicināt domāt par šo laiku (1960. – 1980. gads un mūsdienas) salīdzinājumu, pakavēties atmiņās, saprast, kā dzīvoja tajā laikā un kāda dzīve ir šobrīd vecākiem/vecvecākiem.
- Izstāstīt vecāka/vecvecāka stāstu par konkrēto laika posmu.
- Jauniešiem izprast vecāku/vecvecāku skolas laika ikdienu, piedzīvojumus, emocijas.
- Stāstus pierakstīt un/vai saglabāt audio/video formātā.
- Lai labāk izprastu stāstus, aicinām vecākus/vecvecākus parādīt fotoattēlus no tā laika, kurus pēc tam ievietot zudusilatvija.lv.
- Iepazīstināt projekta dalībniekus ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas resursiem un iesaistīto partneru novadpētniecības materiāliem, lai kārtīgāk varētu izpētīt fotoattēlus un vietas, kuras ir attēlotas bildēs.
- Veicināt piederības sajūtu Latvijai.

Projekta rezultāti:

- Paaudžu sadarbība, sarunas, savstarpējā cieņa, pilsoniskās līdzdalības veicināšana.
- Iegūti stāsti no vecākiem/vecvecākiem par savu skolas laiku.
- Iegūti fotoattēli, kas ļautu labāk uztvert vecāku/vecvecāku stāstīto
- Atgriezeniskā saite no projekta dalībniekiem
- Projekta atspoguļojums presē, medijos, sociālajos tīklos

Projekta ieguvumi:

- Stāstu vakari, kuros varēs satīties projekta dalībnieki un izstāstīt savus stāstus, pārrunāt atmiņas, diskutēt par izmaiņām šajos laika posmos.
- Stiprināta piederības sajūta Latvijai.
- Antropologa veidoti pārskati no stāstiem katrā reģionā.
- Fotoattēlu papildinājums www.zudusilatvija.lv par 1960. - 1980. gadu.
- Popularizēti LNB resursi un reģionu novadpētniecības materiāli.

Projekta atspoguļojums medijos: informācija par projektu tiks publicēta www.lnb.lv, www.unesco.lv, www.biblioteka.lv, www.e-klase.lv, kā arī informācija par projektu un tā gaidu tiks publicēta reģionu tīmekļa vietnēs, sociālajos tīklos (Facebook, Instagram, Twitter utt.), vietējos laikrakstos utt. Projekta plakāti tiks izvietoti bibliotēkās, skolās, mazākumtautību centros utt. Projekta laikā aicināsim izmantot heštagus #zenitstasti, #BritischCouncilLatvia #PeopleToPeople.

!!! Visus ierakstus, kas tiek publicēti ir jābūt klāt tekstam: Projekts "Zenit stāsti" tapis sadarbībā ar British Council pārstāvniecību Latvijā.

Tiklīdz ir tapis ieraksts plašsaziņas līdzekļos, lūgums, linku, avīzes/laikraksta rakstu atsūtīt madara.freivalde@lnb.lv

Veiksmes stāsti:

- Stāsts par 1960. – 1980. gadu un to, kā vecāks/vecvecāks jūtas šobrīd. Izprast to, kā šobrīd jūtas vecāki/vecvecāki, kuri ir ieceļojuši Latvijā un te joprojām dzīvo. Vai viņi jūtas piederīgi valstij? Vai viņi identificē sevi ar šo valsti? Kā viņi jutās, kad bija skolas vecumā un kā tagad? Vēlamies aicināt viņus padomāt, kā viss ir mainījies šo gadu laikā un dalīties ar šo pieredzi. Kā vecāki/vecvecāki šobrīd jūtas? Kā viņi pasniedz šo informāciju jauniešiem par to laiku? Identitātes apzināšanās. Kuru laiku novērtē? Kur viņi redz savu vietu (tagad, brīvā Latvijā vai PSRS pakļautībā)? Kādus medijus skatās?
- Jauniešu stāstījums par to, kā uztver vecāku/vecvecāku stāstīto. Pajautāt jaunieša domas par to, kāds, viņuprāt, bija šis laiks. Tad uzklaut vecāka/vecvecāka stāstīto un salīdzināt.

COVID: digitālās kompetences attīstīšana vecākiem/vecvecākiem. Jauniešiem jābūt radošiem un jāatrod veidi, kā sasniegt vecāku/vecvecāku. Jaunietis dalās ar savām digitālajām prasmēm un pastāsta par to, kā jaunieši dzīvo tagad, savukārt vecāks/vecvecāks dalās savā stāstā un attīsta digitālās prasmes. Ja stāstu vakari klātienē notikt nevarēs, aicināsim ierunāt šos stāstus vecākiem/vecvecākiem vai jauniešiem un pārraidīsim tos digitāli – facebook lapā, regulāri papildinot ar jauniem stāstiem.

Sadarbība ar Latvijas Radio – interesantāko stāstu ierakstīšana un saglabāšana.

Reģionu kuratoriem: jau sākotnēji padomāt, kā varētu tikt nodrošināta komunikācija un stāstu vakaru realizācija.

<p>Reģiona kurators</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sazinās ar publiskās bibliotēkas bibliotekāru, skolas bibliotekāru, kuri vēlas iesaistīties projektā; • Aicina piedalīties seminārā; • Uzrauga projekta norisi savā reģionā • Konsultē par projektu savā reģionā; • Iesaistās stāstu vakaru rīkošanā – sagatavo cienastu, kafiju/tēju, atrod fotogrāfu, pasākuma vadītāju; • Nosaka vienu atbildīgo par fotogrāfiju ieskenēšanu (ir pieejama tehnika utt.) • Atskaitās projekta koordinatoram
-------------------------	---

	<ul style="list-style-type: none"> • Publicē informāciju medijos, presē, sociālajos tīklos par projekta norisi • Piedalīšanās noslēguma pasākumā, 2021. gada 23. janvārī Latvijas Nacionālajā bibliotēkā. • Reģiona kuratori iedrošina, iedvesmo, atgādina par projektu un tā realizāciju • Projekta plakātu izvietošana bibliotēkās, skolās, mazākumtautību centros • Vienošanās veidlapa par stāstu vakaros bildēšanu, fotogrāfiju publicēšanu, vienošanās veidlapa jauniešiem, vienošanās veidlapa par fotoattēlu ievietošanu zudusilatvija.lv • Balvas aktīvākajiem no Britu padomes par dalību projektā + pateicības raksti • Atskaitīšanās par projekta norisi projekta koordinātoram
Jaunieši	<ul style="list-style-type: none"> • Dodas pie vecākiem/vecvecākiem un sarunas veidā noskaidro par 1960. – 1980. gadu. Pieraksta atmiņas un apskatās fotoattēlus. Izvēlas vienu vai vairākus attēlus, kurus vēlēties ievietot zudusilatvija.lv; • Jaunieši pie vecākiem/vecvecākiem iet ar iepriekš sagatavotiem jautājumiem un vienošanās veidlapu. • Jaunieši ir aicināti ierakstīt/pierakstīt video/audio formātā stāstīto • Lai gūtu papildus priekšstatu par šo laiku, jaunieši ir aicināti apmeklēt periodoka.lv (publiskajā bibliotēkā) un uzzināt papildus informāciju; • Piedalās stāstu vakarā un izstāsta savu vecāku/vecvecāku stāstu; • Jaunieši tiek aicināti radoši izpausties un darboties ar fotogrāfijām – pagātni apvienojot ar tagadni un publicēt sociālajos tīklos ar tēmturi #zenitstasti #PeopleToPeople #BritishCouncilLatvia
Vecāki/vecvecāki	<ul style="list-style-type: none"> • Jaunieši pie viņiem dodas un viņi dalās ar savām pārdomām par 1960. – 1980. gadu. • Viņi dalās ar fotoattēliem no tā laika, lai jauniešiem vieglāk vizualizēt stāstu • Dod piekrišanu fotoattēlu ievietošanai www.zudusilatvija.lv • Piedalās stāstu vakaros.

Informāciju sagatavoja

Latvijas Nacionālās bibliotēkas
Bibliotēku attīstības centra
galvenā bibliotekāre
“Zenit stāsti” projekta koordinatore
Madara Freivalde
madara.freivalde@lnb.lv
+371 67716067
+371 2989112

